

Risk- och kapitalhantering

Information enligt Pelare III 2015

Sparbanken Syd

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Information om Sparbanken Syd.....	3
3	Risk- och kapitalhantering	3
3.1	Riskstrategi	3
3.2	Riskprofil.....	4
3.3	Organisation och ramverk för riskhantering.....	4
3.3.1	Ramverk för riskhantering	4
3.3.2	De tre försvarslinjerna.....	5
3.3.3	Kontroll och rapportering.....	5
4	Kapitaltäckning.....	6
4.1	Kapitalbas.....	6
4.2	Kapitalkrav.....	8
4.2.1	Kapitalkrav Pelare I.....	8
4.2.2	Buffertkrav	8
4.2.3	Kapitalkrav Pelare II	9
4.2.4	Totalt kapitalkrav.....	9
5	Kreditrisk.....	9
5.1	Riskaptit.....	9
5.2	Riskhantering.....	9
5.3	Motpartsrisk	13
6	Marknadsrisk	13
6.1	Ränterisk.....	13
6.1.1	Riskhantering.....	13
6.2	Valutarisk	15
6.2.1	Riskhantering.....	15
6.3	Aktiekursrisk	15
6.3.1	Riskhantering.....	15
7	Likviditetsrisk.....	15
7.1	Riskaptit.....	15
7.2	Riskhantering.....	15
7.3	Finansieringsrisk.....	18
7.4	Riskhantering.....	18
8	Operativa risker.....	18
8.1	Riskhantering.....	18
8.1.1	Risk- och sårbarhetsanalyser.....	18
8.1.2	Nya produkter och tjänster.....	18
8.1.3	Kontinuitetshantering.....	18
8.1.4	Incidentrapportering	19
8.1.5	Visselblåsning.....	19
8.1.6	Försäkringstäckning.....	19
9	Bilaga 1 Offentliggörande enligt artikel 5 förordning (EU) nr 1423/2013	20
10	Bilaga 2 Offentliggörande enligt artikel 3 förordning (EU) nr 1423/2013	26

1 Inledning

Sparbanken Syds ("Sparbanken"), org nr 548000-7425, Risk & Kapitalhangeringsrapport innefattar information om risker, riskhantering och kapital. Informationen lämnas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2010:7) om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag, jämte Kapitaltäckningsdirektivet och Tillsynsförordningen¹. Information i rapporten avser uppgifter per 2015-12-31, om inget annat anges.

Sparbankens förpliktelser beträffande offentliggörande av information uppfylls genom publicering av föreliggande rapport, men också genom publicering av årsredovisning, prospekt som publiceras på Sparbanken Syds hemsida, www.sparbankensyd.se.

2 Information om Sparbanken Syd

För information om Sparbanken Syds verksamhet hänvisas läsare till aktuell årsredovisning, bokslutskommuniké, samt Sparbanken Syds hemsida, www.sparbankensyd.se.

3 Risk- och kapitalhantering

Fastställande av Sparbankens kapitalkrav regleras av Kapitaltäckningsdirektivet och Tillsynsförordningen, samt svensk lagstiftning i form av lagen (2014:698) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, samt Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (FFFS 2014:12).

För Sparbankens vidkommande syftar reglerna till att stärka Sparbankens motståndskraft mot oförväntade förluster och därigenom skydda Sparbankens kunder. Reglerna innebär att kapitalbasen (eget kapital och supplementärt kapital m.m.) med marginal ska täcka det föreskrivna minimikapitalkraven, vilket för Sparbankens vidkommande omfattar kapitalkraven för kreditrisker och operativa risker (Pelare I), och därtill även omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten (Pelare II) i

enlighet med Sparbankens interna kapital- och likviditetsutvärdering ("IKLU"). Därtill ska institut hålla diverse kapitalbuffertar, såsom kapitalkonserveringsbuffert, kapitalplaneringsbuffert och kontryckisk buffert. Sparbanken omfattas inte av föreskrifterna om systemriskbuffert.

Sparbanken har en fastställd planering för storleken på kapitalbasen som baseras på;

- Sparbankens riskaptit,
- Identifierade risker,
- Stresstester och scenarioanalyser,
- Förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- Ny lagstiftning, konkurrenters ageranden och makroekonomiska förhållanden.

Kapitalplaneringen är en integrerad del av arbetet med Sparbankens årliga verksamhetsplan. Planeringen följs upp vid behov och på årsbasis genomförs en omfattande översyn för att säkerställa att riskerna är korrekt bedömda och avspeglar Sparbankens riskaptit och kapitalbehov.

Vid bedömning av riskerna tillämpas en framåtriktad bedömning för att säkerställa att kapitalkravet täcks inom fastställd aptit i framtiden. Kapitalet ska allokeras dit investeringar ger en sund avkastning på eget kapital i förhållande till risken och överskott återinvesteras till gagn för en hållbar samhällsutveckling. För mer information om riskexponeringar se separat kapitel före respektive risk.

Därvid genomför Sparbanken kontinuerligt likviditetsplanering för att kunna säkerställa sina finansiella åtaganden. Denna process beskrivs under avsnittet om likviditetsrisker.

3.1 Riskstrategi

De risker som Sparbanken är eller kan bli exponerad för hanteras genom att styrelsen, som har det övergripande ansvaret för verksamheten, har en uttalad riskstrategi för att äga, styra och ha kontroll över risker. Sparbankens verksamhet bedrivs så att riskprofilen vid var tidpunkt är anpassad till Bankens löpande intjäning och kapitalbas och i linje med fastställd riskaptit. Banken ska inte exponera sig för risker som äventyrar kapitalmålet eller står i strid med riskprofilen.

Genom fastställandet av riskaptiter, limiter, gränsvärden och indikatorer samt en strukturerad och systematisk identifikation, mätning, styrning, rapportering, uppföljning och kontroll möjliggörs en god intern styrning och kontroll av de risker som verksamheten är exponerad för. Bankens

1. Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om särskild tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (kapitaltäckningsdirektivet), samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen)

riskhantering i övrigt relaterat till Bankens riskstrategi innefattar därutöver de nedan beskrivna delarna i denna rapport.

Bankens styrelse har antagit riskapitit avseende kapitaltäckningsrelationen som inte ska understiga 16 %, vidare är målet för densamma 20 %.

3.2 Riskprofil

Risk definieras som en potentiell negativ inverkan som kan uppstå till följd av nuvarande eller framtida interna och externa händelser. Risk definieras som sannolikheten för att en händelse ska inträffa, i kombination med den effekt som händelsen skulle få på resultat, kapital och värden.

Genom en intern styrning, riskhantering och kontroll säkerställer Sparbanken:

- en ändamålsenlig och effektiv organisation, samt förvaltning av verksamheten
- en tillförlitlig finansiell rapportering
- en effektiv drift och förvaltning av informationssystem
- en god förmåga att identifiera, mäta, övervaka och hantera samtliga risker
- en god förmåga att följa lagar och förordningar, interna regler, samt god sed eller god standard.

Riskerna i Sparbanken ska vara låga. Risktagandet ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart och inom de ramar som styrelsen fastställt beträffande riskapitit för respektive risk fördelat på de risker Sparbanken är exponerad mot.

Sparbanken har riskapititer och limiter, mätbara kvalitativt och/eller kvantitativt, som är anpassade till verksamhetsmål, strategiska inriktning och generella riskpreferens. Sparbanken tar medvetet risker som en del av den normala affärsverksamheten som ett led i att uppnå god lönsamhet. Ett omfattande risktagande regleras genom att beslut grundas på tillförlitlig och objektiv information som kvalitetssäkrats. Samtliga medarbetare åtar sig att följa Sparbanken Syds interna regelverk bestående om policys och instruktioner som behandlar samtliga risker som verksamheten är exponerad för.

3.3 Organisation och ramverk för riskhantering

Sparbankens affärsverksamhet är baserad på långsiktiga relationer med kunderna. Varje medarbetare ansvarar för att ha kunskap om sin motpart och ha fullständig kännedom om varje enskild transaktion och kunna beskriva den risk som

exponeringen innebär. En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur skapas med hjälp av en gemensam värdegrund där cheferna föregår med gott exempel. Varje medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som den är förknippad med.

Hantering av risker ska baseras på affärsmässighet och bedrivs med tydligt lönsamhetsfokus. Det innebär exempelvis att hänsyn ska tas till riskerna vid varje affärsbeslut och att Sparbanken vid prissättning av produkter och tjänster så långt möjligt beaktar riskerna.

3.3.1 Ramverk för riskhantering

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att fastställa policy och rapporteringsordning för att säkerställa att god intern styrning, riskhantering och kontroll uppnås.

Verkställande direktör ("VD") har det operativa ansvaret för intern styrning och riskkontroll. VD har ansvaret för den operativa riskhanteringen och ansvarar för att upprätta ett internt regelverk bestående av instruktioner, samt säkerställa att detta efterlevs. VD ansvarar för att upprätthålla en effektiv organisation med tillräckliga resurser för att hantera och kontrollera risker.

Varje chef har det fulla ansvaret att identifiera, mäta, kontrollera och rapportera risker inom den egna verksamheten. Hanteringen av risker ska vara en naturlig och integrerad del av verksamhetsansvaret. Chefen ska verka för ett högt riskmedvetande och för en sund riskkultur inom den egna verksamheten. Chefer ska också ansvara för att all personal har god kunskap om regelverket, att verksamheten följer gällande regelverk och att erforderlig kontroll och uppföljning sker. Vidare svarar respektive chef för att erforderliga åtgärder vidtas vid identifierade eller befarade brister i organisationen.

Sparbankens ramverk för riskhantering anger att banken ska löpande identifiera, mäta, styra, rapportera och kontrollera samtliga risk-exponeringar. Hanteringen av risker ska bygga på fyra grundläggande komponenter:

- Högt riskmedvetande.
- Identifiering och utvärdering.
- Rapportering och uppföljning.
- För risker som bedöms vara för höga ska åtgärder som minskar riskerna sättas in.

En närmare redogörelse för varje riskexponering hänvisas i kommande underavsnitt och fördelas på kredit-, marknads-, likviditets- och operativ risk.

3.3.2 De tre försvarslinjerna

Sparbankens vision, affärsidé och värderingar ska vara utgångspunkter i risk- och kapitalhanteringen. Sparbanken har i sin organisationsstruktur utgått från Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions ("COSO") principer om de tre försvarslinjerna.

Den första försvarslinjen beskriver det ansvar som affärsverksamheten har för att säkerställa att Sparbanken tar risker under kontrollerade och medvetna former. Affärsverksamheten har det delegerade ansvaret att genomföra den riskstrategi som styrelsen beslutat och samtidigt säkerställa att Sparbanken håller sig inom de limiter som styrelsen fastställt. Affärsverksamheten utför därmed den dagliga riskhanteringen i Sparbanken.

Den andra försvarslinjen utgörs av funktionen för riskkontroll och funktionen för compliance. Dessa funktioners uppgifter är att övervaka, kontrollera och rapportera om riskhantering.

Den tredje försvarslinjen består av funktionen för internrevision som är direkt underställd styrelsen. Funktionen för internrevision genomför granskning av såväl bankledning som Sparbankens interna kontroller, kontrollfunktioner och riskhantering i övrigt. Internrevisionen i Sparbanken Syd erhålls av extern part.

Figur 1 De tre försvarslinjerna

3.3.3 Kontroll och rapportering

Det åligger medarbetare att medverka vid kontroller genomförda av funktioner för internrevision, riskkontroll och regelefterlevnad. Sparbanken har i syfte att säkerställa en ändamålsenlig identifiering, mätning, rapportering och uppföljning av risker i verksamheten. Sparbanken har inrättat en särskild befattning i första försvarslinjen med ansvar för riskövervakning. Första försvarslinjen ska rapportera till bankledning och styrelse på månads- och kvartalsbasis.

Den oberoende funktionen för Riskkontroll rapporterar till styrelsen beträffande riskexponering, efterlevnad av fastställda riskaptiter och risklimiter, samt analyserar löpande riskerna i verksamheten. Funktionen är organisatoriskt underställd VD och leds av Chief Risk Officer ("CRO"). Funktionen säkerställer att eventuella avvikelser från kravet på intern kontroll, avvikelser från policy, instruktioner och riktlinjer upptäcks och rapporteras. CRO ska

årligen redovisa en analys av Sparbankens riskbild till styrelsen, samt hur exponeringar och omvärldsfaktorer påverkar denna riskbild. CRO rapporterar fyra gånger per kalenderår skriftligen och muntligen till styrelsens revisionsutskott respektive vid efterföljande ordinarie styrelsemöte.

Den oberoende funktionen för regelefterlevnad rapporterar till styrelsen beträffande regelefterlevnadsrisk. Funktionen är organisatoriskt underställd VD och leds av Chief Compliance Officer ("CCO"). CCO har ansvaret för att kontrollera och övervaka att organisationen följer gällande interna och externa regelverk som Sparbanken omfattas av. CCO rapporterar fyra gånger per kalenderår skriftligen och muntligen till styrelsens revisionsutskott respektive vid efterföljande ordinarie styrelsemöte.

Den oberoende funktionen för Internrevision är direkt underställd Sparbankens styrelse. Personalen i funktionen för internrevision får inte delta i andra funktioners arbete, i den operativa verksamheten eller i arbetet med att utforma och välja riskmodeller eller andra verktyg för att hantera risk. Styrelsens revisionsutskott har under 2015 sammanträtt vid 6 tillfällen.

4 Kapitaltäckning

4.1 Kapitalbas

Sparbanken Syds Kapitalbas fördelas på kärnprimärkapital och supplementärt kapital. Kärnprimärkapitalet består av reservfond med

avdrag för realiserad förlust på värdepapper som redovisas via fond för verkligt värde, immateriella tillgångar samt föreslagen utdelning. Se bilaga 1 för offentliggörande enligt artikel 5 (EU) nr 1423/2013.

Supplementärt kapital består av förlagslån som är efterställt d.v.s. att ägarna till förlagslånet har rätt till återbetalning först efter det att övriga fordringsägare erhållit återbetalning. Förlagslån får inkluderas i kapitalbasen med 100% så länge återstående löptid är mer än 5 år. Vid kortare löptid än 5 år sker succesiv avräkning med 20% av beloppet per år. Se bilaga 2 för offentliggörande enligt artikel 3 (EU) nr 1423/2013.

Tabell 1 Nyckeltal

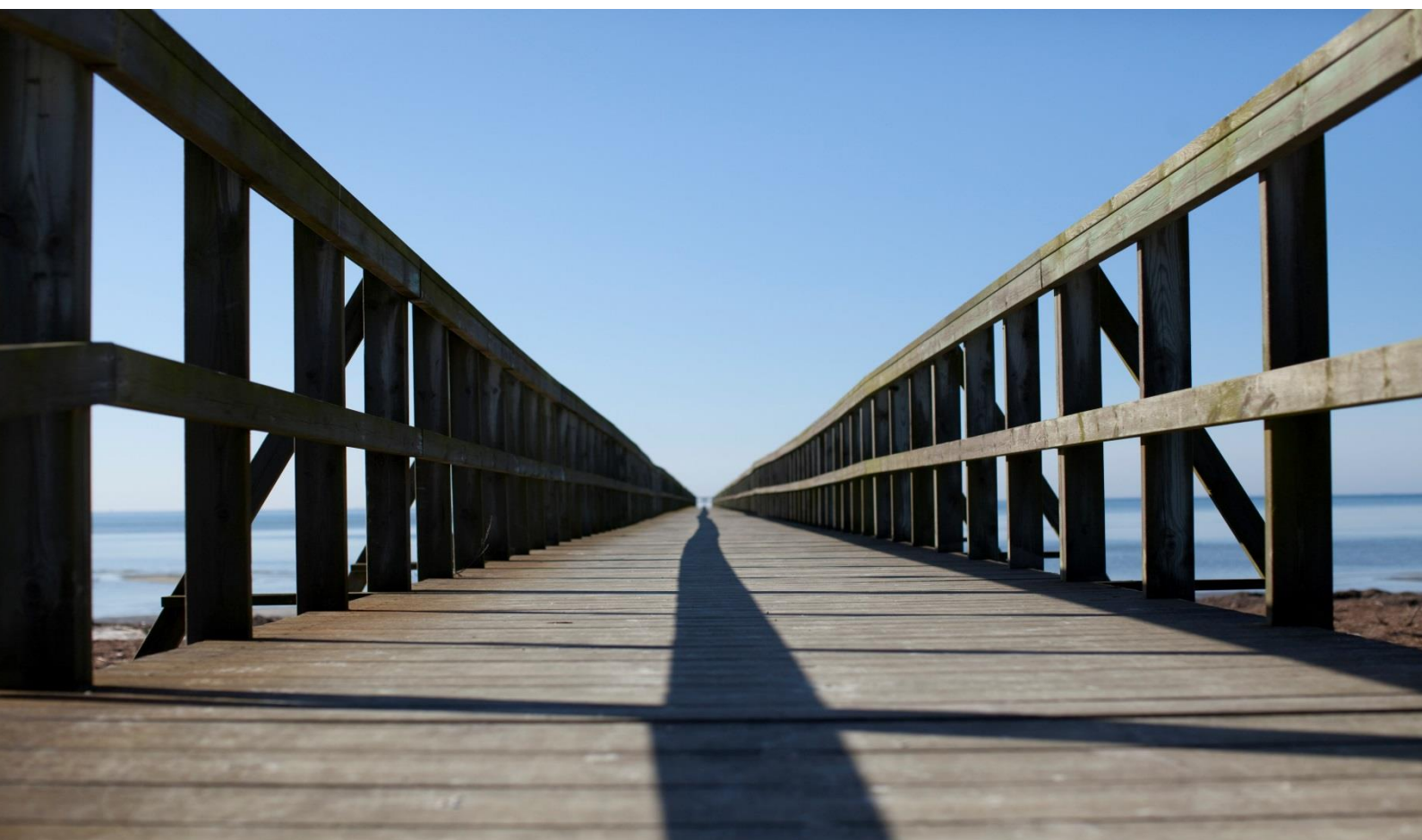
Kapitalbas	2015-12-31	2014-12-31
Totalt kapital	1 318 543	1 249 271
Varav kärnprimärkapital	1 168 543	1 099 271
Varav supplementärkapital	150 000	150 000
Kapitalbaskrav		
Riskvägda tillgångar	6 448 220	6 000 826
Kapitalrelation		
Kärnprimärkapitaltäckning	18.12%	18.32%
Kapitaltäckning	20.45%	20.82%
Regulatoriskt kapitalkrav inklusive kapitalbuffertar	11.50%	10.50%
Varav kapitalkonserveringsbuffert	2.50%	2.50%
Varav kontracyklisk kapitalbuffert	1.00%	
Internt bedömt kapitalbehov	1.68%	1.58%
Kärnprimärkapital att möta regulatoriska krav	4.94%	6.24%

Tabell 2 Kapitalbas

Kärnprimärkapital	2015-12-31	2014-12-31
Reservfond IB	1 127 409	1 103 390
Orealiserad vinst	43 119	-1 267
Anteciperad utdelning	-1 500	-1 500
Immat. anläggningstillgångar	-485	-1 352
Uppskjuten skattefordran	-	-
Kärnprimärkapital brutto	1 168 543	1 099 271
Avdrag	-	-
Kärnprimärkapital netto	1 168 543	1 099 271
Supplementärt kapital		
Förlagslån	150 000	150 000
Avdrag	-	-
Supplementärt kapital netto	150 000	150 000
Kapitalbas	1 318 543	1 249 271

Tabell 3 Balansräkning

	2015-12-31	2014-12-31
Tillgångar		
Kassa	636 196	277 891
Utlåning till kreditinstitut	290 756	341 995
Utlåning till allmänheten	6 788 052	6 427 709
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 225 030	853 995
Aktier och andelar	91 445	134 107
Aktier och andelar intresseföretag	-	7 000
Immateriella anläggningstillgångar	485	1 352
Materiella tillgångar inventarier	12 032	7 357
Materiella tillgångar byggnader och mark	11 464	11 707
Uppskjuten skattefordran	54 769	46 900
Övriga tillgångar	37 718	63 868
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23 181	22 356
Summa tillgångar	9 171 129	8 196 237
Skulder och Eget kapital		
Skulder till kreditinstitut	193 757	147 322
Inlåning från allmänheten	6 724 480	5 945 069
Emitterade värdepapper	869 979	669 818
Övriga skulder	12 961	54 808
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32 623	38 535
Avsättningar	16 800	-
Efterställda skulder	150 000	150 000
Eget kapital	1 170 528	1 190 684
Varav reservfond	1 101 890	1 075 544
Varav fusionsresultat	6 114	-
Varav fond för verkligt värde	43 119	87 294
Varav årets resultat	19 405	27 846
Summa skulder och eget kapital	9 171 129	8 196 237

4.2 Kapitalkrav

Tabell 4 Kapitalkrav

	2015-12-31		2014-12-31	
	Risk-exponering	Kapitalkrav	Risk-exponering	Kapitalkrav
Kreditrisk schablonmetod				
Nationella regeringar eller centralbanker	135 777	10 862	117 249	9 380
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	-	-	-	-
Enheter inom den offentliga sektorn	-	-	-	-
Multilaterala utvecklingsbanker	-	-	-	-
Internationella organisationer	-	-	-	-
Institut	148 441	11 875	86 815	6 945
Företag	3 399 072	271 926	3 066 312	245 305
Hushåll	1 207 286	96 583	1 242 608	99 409
Säkrade genom panträtt i fast egendom	643 353	51 468	625 157	50 013
Fallerande exponeringar	84 192	6 735	206 293	16 503
Poster förknippade med särskilt hög risk	204 410	16 353	56 447	4 516
Säkerställda obligationer	34 873	2 790	25 128	2 010
Fordringar på institut och företag med kortfristig kreditvärdering	-	-	-	-
Företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-
Aktier	91 445	7 316	52 544	4 204
Övriga poster	64 628	5 170	99 143	7 931
Positioner i värdepapperisering	-	-	-	-
Varav återvärdepapperisering	-	-	-	-
Totalt kapitalkrav schablonmetod	6 013 476	481 078	5 577 698	446 216
Operativ risk schablonmetod				
Operativ risk	434 745	34 780	423 128	33 850
Totalt kapitalkrav	6 448 221	515 858	6 000 826	480 066

4.2.1 Kapitalkrav Pelare I

Kapitalkrav enligt Pelare I uppgår till 8% av Sparbankens riskvägda tillgångar som består av kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk. Tabell 4 ovan illustrerar kapitalkravet fördelat på riskexponeringsklass.

Sparbanken tillämpar schablonmetoden för att beräkna kreditrisker, vilket innebär att kreditexponeringar tilldelas en riskvikt för att ge en indikation på hur riskfyllda tillgångarna är, därefter multipliceras denna med 8% för att få fram kapitalkravet för tillgångarna. Sparbankens största exponeringsklasser är:

- Företagsexponeringar som tilldelas en riskvikt på 100%
- Hushållsexponeringar som tilldelas en riskvikt på 75%
- Exponeringar med säkerhet i fastighet som tilldelas en riskvikt på 35%

För små och medelstora företag ("SME") kan nedräkning av exponeringsbeloppet ske. Vad som utgör SME definieras i Kommissionens rekommendation 2003/361/EG. Kriterierna finns förtecknade i artikel 2 i bilagan till rekommendationen. Vid bedömningen om SME

uppfylls eller ej fastställs av årsomsättningen för engagemanget. För att klassificeras som SME ska årsomsättningen inte överstiga 50 meur. Vidare får exponeringarna, exklusive exponeringar som är fullt ut säkrade genom panträtt i bostadsfastigheter, för en kund eller grupp av kunder inte överstiga 1,5 meur. Uppfylls dessa kriterier ska exponeringen multipliceras med en faktor om 0,7619.

Kapitalkrav för operativ risk beräknas enligt schablonmetoden vilket innebär att rörelseintäkterna delas in i olika affärsområden där ett genomsnitt av Sparbankens tre senaste års rörelseintäkter multipliceras med en faktor mellan 12%-18% beroende på affärsområde.

Sparbanken har inget kapitalkrav för marknadsrisk i Pelare I då Sparbanken inte innehar något handelslager.

4.2.2 Buffertkrav

Under 2014 implementerades ytterligare kapitalkrav i form av buffertar genom införandet av Kapitaltäckningsdirektivet och Tillsynsförordningen. De buffertar som berör Sparbanken är den kontryckliga bufferten och kapitalkonserveringsbufferten, se tabell 1.

Den kontracykliska bufferten ska enligt lag (2014:966) om kapitalbuffertar fastställas av Finansinspektionen varje kvartal och uppgår till 1 %. Syftet med bufferten är att möta en kritisk systemrisk förknippade med alldeles för hög kredittillväxt, och därmed varierar den över tid.

Med syfte att utgöra en marginal ner till minimikapitalkravet föreligger det även krav på Sparbanken att hålla en Kapitalkonserveringsbuffert som uppgår till 2,5%.

4.2.3 Kapitalkrav Pelare II

Kapitalkrav enligt Pelare II tar sin utgångspunkt i Sparbankens Interna Kapital- och Likviditets-utvärdering ("IKLU"), där Sparbanken gör en självständig analys och utvärdering av väsentliga risker, med ett särskilt fokus på de risker som inte hanteras under Pelare I. Denna utvärdering sker minst årligen och revideras kvartalsvis eller vid behov.

Sparbanken har i sin IKLU analyserat att ytterligare kapitalkrav krävs för att tillgodose riskerna avseende koncentrationsrisk, finansiell risk, samt kapitalkrav för att kunna hantera ett stressat scenario, se tabell 1.

4.2.4 Totalt kapitalkrav

Det lagstadgade kravet på 8 % enligt Pelare I uppgår för Sparbanken till 515 858 tkr och uppfylls med god marginal då kapitalbasen uppgår till 1 318 543 tkr. Sparbankens kapitalbas överstiger även kravet på startkapital på 5 meur enligt lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

5 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för att en motpart inte uppfyller sina finansiella skyldigheter gentemot Banken. Kreditrisk inkluderar koncentrationsrisk och motpartrisk.

Koncentrationsrisk innebär stora exponeringar mot enskilda motparter eller grupper av motparter där sannolikheten för att dessa inte kan fullgöra sina finansiella åtaganden styrs av gemensamma, underliggande faktorer, exempelvis sektor, ekonomi, geografisk plats eller typ av instrument.

Motpartsrisk är risken för förlust på grund av att en finansiell motpart eller emittent av ett värdepapper inte förmår fullgöra sina betalningsförpliktelser. Motpartsrisken omfattar även avvecklingsrisk som uppstår om motparterna i en finansiell transaktion inte fullgör sina åtaganden vid samma tidpunkt.

För beräkning av kreditrisk appliceras schablonmetoden enligt externt regelverk.

5.1 Riskkaptit

Sparbanken har fastställt att kreditförluster i genomsnitt inte får överstiga 0,25 % av utlåningen under en femårsperiod. Mot bakgrund av konjunktursvängningar och andra möjliga externa påfrestningar som kan medföra stigande kreditförluster enstaka år, bör kreditförlusterna under normala omständigheter väl understiga 0,20% av utlåningen i egen portfölj på årsbasis. Vidare finns fastställda aptiter avseende koncentrationsrisker.

5.2 Riskhantering

Sparbankens hantering av kreditrisker regleras av FFFS 2004:6, FFFS 2010:2 och FFFS 2015:1. Utifrån den tydliggörs bedömning av risk för obestånd, varje kredit ska bedömmas ur ett riskperspektiv där den avgörande bedömningsgrunden är låntagarens återbetalningsförmåga. För att hantera risk vid obestånd säkerställer Sparbanken att merparten av utlåningen ska vara säkerställd med pantbrev i fastigheter och andra säkerheter, denna regleras också av att blancoexponering i utlåningsportföljen inte får uppgå till mer än 20 %.

Enligt instruktion ska värdering av säkerheter till pantbrev genomföras av utsedd intern personal (upp till viss limit) alternativt externa värderingskonsulter. Värdering ska alltid genomföras vid nyutlåning samt höjning av kredit som är äldre än 3 månader. Intern personal ska ha genomfört kurs i värderingsteori.

Sparbanken arbetar, utifrån säkerhetens utformning och art, med belåningsgränser som anger hur stor del av säkerhetens marknadsvärde som får användas som säkerhet vid utlåning.

Vid privatutlåning beaktas viktiga aspekter som motpartens ekonomiska ställning och skuldsättningsgrad för att säkerställa att framtida återbetalningsförmåga är fortsatt tillfredställande. Huvudinriktning på den privat marknaden för Sparbanken är utlåning till privatbostäder med pantbrev i bostadsfastighet.

Vid företagsutlåning beaktas viktiga aspekter som bedömning av återbetalningsförmågan utifrån bokslutsanalys kompletterat med riskestimering för risk för obestånd som beräknas av både interna och externa modeller. Extern riskestimering kompletteras från Upplysningscentralen. Samtidigt görs externa och interna bedömningar av företagsvärdering kopplat till den säkerhet som är

ställd som pantbrev mot krediten. Vid utlåning till företag strävar Sparbanken efter att ingå affärsrelationer med motparter som har god framtida återbetalningsförmåga, där säkerheterna är tillfredställande och värderats enligt försiktighetsprincipen. Vidare ur ett portföljperspektiv ämnar Sparbanken att ha en väl diversifierad portfölj avseende namn, bransch och geografi i de områden som verksamheten bedrivs.

Kreditchefen har det löpande operativa ansvaret för att säkerställa att affärsrörelsen tillämpar en sund kreditkultur, följer upp att kvalitet och affärsmässighet genomsyrar det löpande kreditarbetet på kontoren, samt att policys och regelverk efterlevs. Kreditchefen bevakar att kreditfrågor och kreditkultur är i fokus i ledningsgruppens planering och uppföljning.

I kreditgivningsprocessen finns olika delegeringsnivåer; kontorsdelegation, kreditdelegation, kreditutskott för styrelse, samt styrelsen. Delegationerna har olika beviljningsrätt som regleras av storleken på krediten, procentuell andel blancoexponering, hur välmående krediten är m.m. Kreditavdelning är ansvariga för att bereda och föredra ärenden som ska beslutas i styrelsen och styrelsens kreditutskott, samt medverka som beslutsfattande roll i kreditdelegation. Funktionen är även ansvarig för att granska att affärsrörelsen lever upp till det interna regelverket, limiter och riktlinjer vid beviljning av krediter.

Riskkontroll är ansvarig för att övervaka och kontrollera att verksamheten bedrivs inom fastställda limiter och riktlinjer, och att framtida kapital inte äventyras utifrån fastställd kreditstrategi. Kreditriskkontrollens arbete granskas av internrevisionen som arbetar på uppdrag av styrelsen.

Bevakningsengagemang (engagemang med högre risk för fallisemang) har varje kundansvarig ansvar för att hantera. Därtill finns en kravansvarig på varje kontor och på Sparbankens kreditavdelning en övergripande krav- och obeståndsansvarig. Bevakningsengagemangen registreras och monitoreras.

Figur 2 Delegationsnivåer

Tabell 5 Kreditriskexponeringar efter nedskrivningar och säkerheter

	2015-12-31			2014-12-31		
	Redovisat värde	Värde av Säkerheter	Kreditrisk-exponering efter säkerheter	Redovisat värde	Värde av Säkerheter	Kreditrisk-exponering efter säkerheter
Krediter mot säkerhet av:						
Statlig och kommunal borgen	6 725	6 725				
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter	1 400 775	1 366 206	72 061	1 315 365	1 285 009	30 356
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter	840 729	829 245	27 658	866 171	830 411	35 760
Pantbrev i jordbruksfastigheter	1 693 533	1 716 264	15 857	1 781 142	1 740 796	40 346
Pantbrev i näringsfastigheter	1 321 485	1 087 268	141 961	1 171 657	934 147	237 510
Företagsinteckning	404 426	252 991	151 435	365 229	272 373	92 856
Övriga	1 411 136	346 888	1 064 248	1 270 141	348 602	921 539
<i>Varav kreditinstitut</i>	<i>290 756</i>		<i>290 756</i>	<i>341 995</i>		<i>341 995</i>
Summa	7 078 809	5 605 587	1 473 222	6 769 704	5 411 339	1 358 366
Värdepapper						
- AAA	548 335	-	548 335	352 120	-	352 120
- AA	79 620	-	79 620		-	
- A	59 620	-	59 620	10 130	-	10 130
- BBB	10 300	-	10 300	10 445	-	10 445
- BB	5 185	-	5 185	5 268	-	5 268
- B	-	-	-	-	-	-
- utan rating	521 970	-	521 970	476 032	-	476 032
Summa	1 225 030	-	1 225 030	853 995	-	853 995
Övrigt						
Outnyttjad del av beviljade	681 708	-	681 708	630 217	-	630 217
Kreditlöften	626 484	-	626 484	464 390	-	464 390
Utställda finansiella garantier	54 719	-	54 718	21 337	-	21 337
Summa	1 362 910	-	1 362 910	1 115 943	-	1 115 943
Total kreditriskexponering	9 721 966	5 605 587	4 061 162	8 739 642	5 411 369	3 328 303

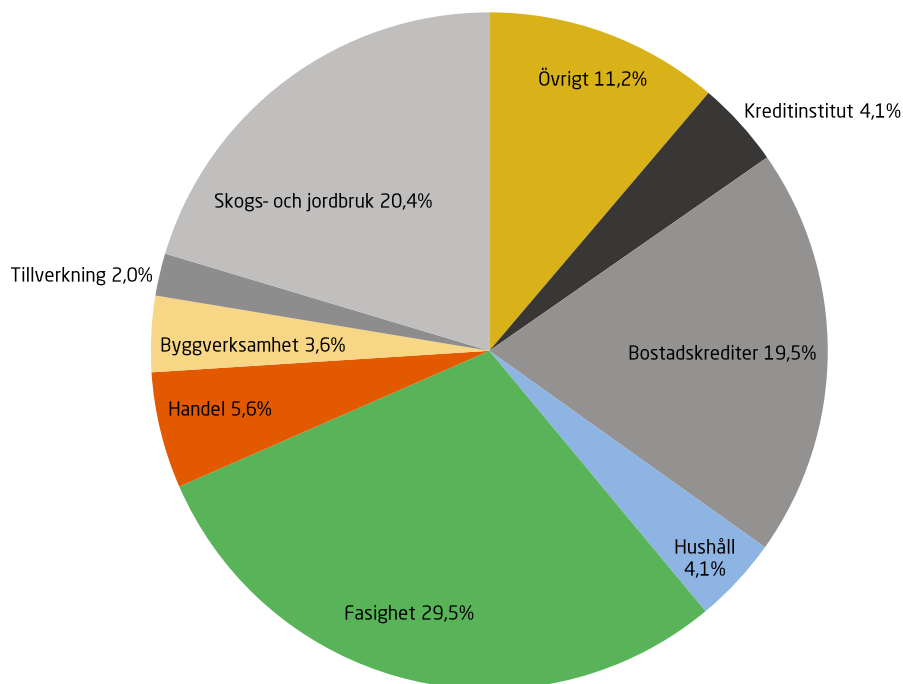
Tabell 6 Oreglerade fordringar

	2015-12-31	2014-12-31
Åldersanalys, oreglerade men ej nedskrivna lånefordringar		
Fordringar förfallna 60 dgr eller mindre	12 873	35 385
Fordringar förfallna > 60 dgr - 90 dgr	8 186	1 297
Fordringar förfallna > 90 dgr - 180 dgr	1 440	2 580
Fordringar för fallna > 180 dgr - 360 dgr	27 064	62 890
Fordringar förfallna > 360 dgr	26 370	7 899
Summa	75 933	110 051

Tabell 7 Nedskrivningar

	2015-12-31	2014-12-31
Lånefordringar, brutto		
Offentlig sektor	58 296	62 937
Företagssektor	3 142 967	2 874 657
Hushållssektor	3 595 005	3 505 705
<i>Varav enskilda företagare</i>	<i>1 754 999</i>	<i>1 802 304</i>
Övriga	47 001	40 508
Summa	6 843 269	6 483 806
Varav oreglerade fordringar som ingår i osäkra lånefordringar	54 170	105 760
Företagssektor	46 194	92 257
Hushållssektor	7 976	13 503
Osäkra lånefordringar	99 543	107 553
Företagssektor	87 901	99 052
Hushållssektor	11 642	8 501
Avgår specifika reserveringar för individuellt värderade fordringar	55 218	56 097
Företagssektor	48 846	48 886
Hushållssektor	6 371	7 211
Lånefordringar, nettoredovisat värde		
Offentlig sektor	58 296	62 937
Företagssektor	3 094 121	2 825 771
Hushållssektor	3 588 634	3 498 494
<i>Varav enskilda företagare</i>	<i>1 754 999</i>	<i>1 802 304</i>
Övriga	47 001	40 508
Summa	6 788 052	6 427 709

Figur 3 Branschfördelning avseende utlåning i egen portfölj.

5.3 Motpartsrisk

Sparbanken har exponeringar avseende inlåning hos annan bank, placeringar i obligationer och förlagslån. Sparbanken har fastställda limiter avseende låntagare, värdepapper och andra begränsningar som krävs för Sparbankens placeringar.

6 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risk för förlust till följd av svängningar i räntor, valutor, aktiepriser eller råvarupriser. Sparbanken har ingen marknadsrisk enligt Pelare I, då man inte innehar något handelslager.

6.1 Ränterisk

Ränterisk är risken för att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster. Ränterisk kan dels bestå av förändring i verkligt värde (prisrisk) samt förändringar i kassaflöde (kassaflödesrisk).

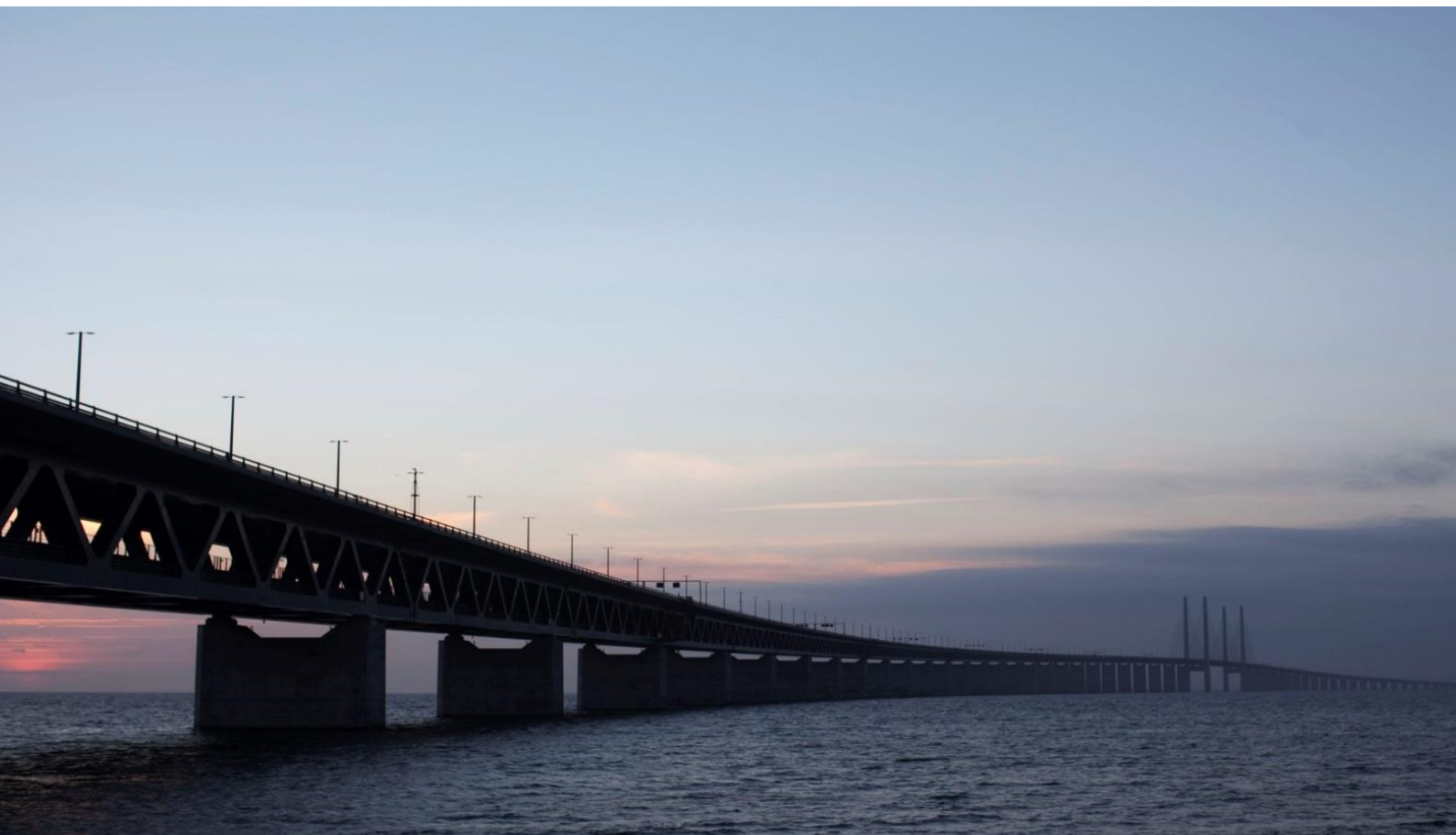
I enlighet med Sparbankens interna regelverk kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en s.k. gap-analys, som återfinns nedan, och som

visar räntebindningstiderna för Sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen.

6.1.1 Riskhantering

Hantering av Sparbankens ränteeponering är centraliserad och hanteras av bankledning. De monitorerar räntebindningstiderna i utlåning för att säkerställa att ränteintäkterna är väl diversifierade över löptider, och att andelen bunden utlåning harmoniserar med makroekonomiska förväntningar.

Sparbanken beräknar även kapitalkrav för ränterisk i bankbok i Pelare II enligt Finansinspektionens tekniska standard. Vid beräkning appliceras olika scenarioantaganden som konstrueras med hjälp av en räntekurva. Med hjälp av dessa scenarion kan banken identifiera vilken framtida utveckling som är mest ogynnsamm, och därmed utgöra kapitalkravet för ränterisk i bankboken. Scenariot som utgör kapitalkravet för ränterisk i bankbok 2015-12-31 är parallellförskjutning av räntekurvan med 200 baspunkter och som för Sparbankens del uppgår till 35.8 mkr.

Tabell 8 Räntebindningstider

2015 - Räntebindning för tillgångar och skulder - Räntee exponering

	Högst 1 mån	1-3 mån	3-6 mån	6-12 mån	1-3 år	3-5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	626 164	-	-	-	-	-	-	10 032	636 196
Utlåning till kreditinstitut	240 756	50 000	-	-	-	-	-	-	290 756
Utlåning till allmänheten	3 009 906	3 161 097	103 119	123 229	332 838	57 863	-	-	6 788 052
Obligationer m.m.	183 719	1 041 311	-	-	-	-	-	-	1 225 030
Övriga tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	231 095	231 095
Summa tillgångar	4 060 546	4 252 408	103 119	123 229	332 838	57 863	-	241 126	9 171 129
Skulder och eget kapital									
Skulder till kreditinstitut	143 757	50 000	-	-	-	-	-	-	193 757
Inlåning från allmänheten	5 719 154	473 837	383 473	141 183	5 278	1 554	-	-	6 724 480
Emitterade värdepapper	419 979	450 000	-	-	-	-	-	-	869 979
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	62 384	62 384
Efterställda skulder	-	150 000	-	-	-	-	-	-	150 000
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	1 170 528	1 170 528
Summa skulder och eget kapital	6 282 890	1 123 837	383 473	141 183	5 278	1 554	-	1 232 913	9 171 129
Differens tillgångar och skulder	-2 222 344	3 128 571	-280 354	-17 955	327 560	56 308	-	-991 786	
Kumulativ exponering	-2 222 344	906 227	625 873	607 918	935 478	991 786	991 786	-	

2014 - Räntebindning för tillgångar och skulder - Räntee exponering

	Högst 1 mån	1-3 mån	3-6 mån	6-12 mån	1-3 år	3-5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	271 157	-	-	-	-	-	-	6 734	277 891
Utlåning till kreditinstitut	16 995	325 000	-	-	-	-	-	-	341 995
Utlåning till allmänheten	2 730 450	2 906 208	121 140	210 948	358 425	100 539	-	-	6 427 709
Obligationer m.m.	271 815	561 270	-	-	-	20 910	-	-	853 995
Övriga tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	294 646	294 646
Summa tillgångar	3 290 418	3 792 478	121 140	210 948	358 425	121 449	-	301 380	8 196 237
Skulder och eget kapital									
Skulder till kreditinstitut	112 322	35 000	-	-	-	-	-	-	147 322
Inlåning från allmänheten	4 963 771	448 108	465 520	57 850	7 580	2 241	-	-	5 945 069
Emitterade värdepapper	389 971	279 848	-	-	-	-	-	-	669 818
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	93 343	93 343
Efterställda skulder	-	150 000	-	-	-	-	-	-	150 000
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	1 190 684	1 190 684
Summa skulder och eget kapital	5 466 064	912 955	465 520	57 850	7 580	2 241	-	1 284 028	8 196 237
Differens tillgångar och skulder	-2 175 645	2 879 522	-344 380	153 098	350 845	119 208	-	-982 647	
Kumulativ exponering	-2 175 645	703 877	359 497	512 594	863 440	982 647	982 647	-	

6.2 Valutarisk

Valutakursrisk definieras som risken för att valutapositioner försämras på grund av volatilitet i kapitalmarknaden.

6.2.1 Riskhantering

Sparbankens valutarisk uppstår i kundernas in- och utlåning vilka löpande kontrolleras och minimeras. Detta innebär att den kvarvarande valutarisken som Sparbanken är utsatt för avser innehavet av kontanter i utländsk valuta och kassaflöde relaterat till kostnader för system och utveckling hos utländska leverantörer. Valutaexponeringen hanteras av internt regelverk och monitoreras på daglig basis.

Tabell 9 Valutaexponeringar

	2015-12-31	2014-12-31
EUR	1 164	175
DKK	1 191	233
NOK	949	294
USD	191	141
Övriga	190	914
Summa	3 685	1 758

Tabell 10 Aktier och andelar

	2015-12-31			2014-12-31		
	Antal	Börsvärde	Redovisat värde	Antal	Börsvärde	Redovisat värde
Aktier						
Swedbank AB preferensaktier	351 114	65 693	65 693	586 114	114 585	114 585
Sparbankernas Kort AB	814	-	814	814	-	814
Indecap AB	59	-	9 915	59	-	9 915
SDC A/S	33 130	-	15 023	16 965	-	8 790
SDC Sweden AB	-	-	-	2	-	2
Cerdo Bankpartner AB	-	-	-	622	-	7 000
Summa	385 117	65 693	91 445	604 576	114 585	141 106

7 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Sparbanken inte ska kunna infria sina betalningsförpliktelser vid en viss förfallotidpunkt utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Likviditetsrisk i finansiella instrument är risken för att ett värdepapper inte kan avyttras utan större prissänkning eller att en försäljning drar stora transaktionskostnader.

7.1 Riskapitet

Likviditetsrisken i Sparbanken hanteras av utfärdade aptiter och limiter. Likviditetstäckningsgraden ska med god marginal överstiga de regulatoriska kraven, Sparbanken ska dessutom innehålla faciliteter för att täcka 30 dagars utflöde i ett stressat scenario.

6.3 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk definieras som risken för att aktiepositioner försämras på grund av volatilitet i kapitalmarknaden.

6.3.1 Riskhantering

Sparbanken har exponeringar i aktier som ej ingår i handelslagret som hålls av strategiska skäl. På de marknadsnoterade andelarna har Sparbanken stop-loss limit. Nedan framgår innehav i bankboken:

7.2 Riskhantering

Sparbankens riskhantering regleras i FFFS 2010:7 samt FFFS 2014:12, och fokuserar på att skapa likviditetsresurser och optimera portföljstrukturen. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarioantaganden. I denna monitoreringsprocess ska Sparbanken även kontinuerligt uppskatta kostnaden för finansiering för att säkerställa en adekvat sammansättning av upplåningsportföljen. Grundpelaren i upplåningsportföljen består av inlåning från allmänheten och som kompletterats med upplåning i marknaden via certifikat- och obligationsprogram. Det korta likviditetsbehovet bevakas framförallt genom likviditetstäckningsgraden som per 2015-12-31 uppgår till 413,2 %. Det långsiktiga likviditetsbehovet bevakas med nettofinansieringskvoten, som Sparbanken för

närvarande implementerar enligt kommande regelverk. Sparbanken tolkning av kommande regelverk konstaterar att nettofinansieringskvoten efterlevs.

Sparbanken likviditets- och finansieringsstrategi innefattar en plan för hur betalningsförpliktelser ska infrias på kort- och lång sikt. Enligt internt regelverk ska planen omfatta:

- Hur likviditetshanteringen organiseras,
- Innehav av realiserbara tillgångar,
- Tillgångar och skulder sätts samman,
- Fördelning på löptider,
- Utnyttjande av upplåningsinstrument,
- Beredskap för ojämna likviditetsflöden,
- Diversifiering av upplåning avseende finansieringskällor;

Sparbanken har fördelat sin likviditetsriskhantering i två kategorier:

- Likviditetsreserv
- Rörelselikviditet

Sparbankens likviditetsreserv ämnar att säkerställa den kortsiktiga betalningsförmågan, och definieras utifrån regelverkets likviditetstäckningsgrad. Nyckeltalen ska säkerställa att banken innehar tillräckligt högkvalitativa och icke intecknade tillgångar för att klara likviditetsbehovet i ett stressat scenario.

Rörelselikviditeten är definierat som likviditetsbehovet för den löpande verksamheten såsom clearing, kassa och transaktionskonton i annan bank, samt bekräftade checkräkningskrediter.

Banken har en beredskapsplan för en eventuell likviditetskris som beskriver de handlingsalternativ som banken erfordras vid en sådan situation. Nedan framgår likviditeten som finns tillgänglig per 2015-12-31:

Tabell 11 Likviditetsreserv och rörelselikviditet 2015

Typ	Nivå	Tillgänglig likviditet	Vikt	Likviditetsreserv	Rörelselikviditet
Kommun	Level 1	249 835	100%	249 835	-
Kommuninvest	Level 1	149 850	100%	149 850	-
Säkerställda	Level 1	199 460	93%	185 498	13 962
Säkerställda	Level 2	149 265	85%	126 875	22 390
Inlåning bank	Övrig	200 000	0%	0	200 000
Företagsobligationer	Övrig	441 620	0%	0	441 620
Rix	Övrig	626 164	0%	0	626 164
Övrig clearing	Övrig	38 859	0%	0	38 859
Outnyttjade kreditlimiter	Övrig	295 000	0%	0	295 000
Totalt		2 350 053		712 058	1 637 995
Behov		821 994		394 500	427 494
Överskott/Underskott		1 528 059		317 558	1 210 501

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan:

Tabell 12 Likviditetsexponeringar

Likviditetsexponeringar 2015		Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid					
Kontraktuellt återstående löptid	På anfordran	Högst 3 mån	3 mån-1år	1 år - 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa
Tillgångar							
Kassa	636 196	-	-	-	-	-	636 196
Utlåning till kreditinstitut	90 756	200 020	-	-	-	-	290 776
Utlåning till allmänheten	-	158 971	192 490	435 165	7 002 059	-	7 788 685
Obligationer m.m.	-	2 035	68 041	1 181 270	-	-	1 251 346
Övriga tillgångar	1 465	26 113	-	-	-	10 140	37 718
Derivat	-	-	-	-	-	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	21 207	319	1 298	356	-	23 181
Summa tillgångar	728 417	408 345	260 851	1 617 734	7 002 415	10 140	10 027 901
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	143 757	50 041	-	-	-	-	193 798
Inlåning från allmänheten	5 472 422	721 015	525 875	7 111	-	-	6 726 423
Emitterade värdepapper	-	121 375	203 168	562 170	-	-	886 713
Övriga skulder	-	5 019	-	-	-	7 943	12 961
Derivat	-	-	-	-	-	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	166	4 737	18 835	203	-	8 683	32 623
Avsättningar *	-	2 800	8 400	5 600	-	-	16 800
Efterställda skulder	-	849	2 548	16 988	164 507	-	184 892
Summa skulder	5 616 344	905 836	758 827	592 072	164 507	16 625	8 054 210
Outnyttjad del av beviljade krediter, kreditlöften och garantier	1 362 910	-	-	-	-	-	1 362 910
Total skillnad	-6 250 837	-497 491	-497 976	1 025 662	6 837 908	-6 485	610 781
* bygger på förväntat utflöde av likvid							
Likviditetsexponeringar 2014		Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid					
Kontraktuellt återstående löptid	På anfordran	Högst 3 mån	3 mån-1år	1 år - 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa
Tillgångar							
Kassa	277 891	-	-	-	-	-	277 891
Utlåning till kreditinstitut	16 995	325 268	-	-	-	-	342 263
Utlåning till allmänheten	-	60 155	226 426	386 233	7 021 151	-	7 693 965
Obligationer m.m.	-	13 308	19 992	861 774	-	-	895 074
Övriga tillgångar	8 497	13 695	-	-	-	222 722	244 914
Derivat	-	27 376	-	-	-	-	27 376
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	20 454	341	1 094	467	-	22 356
Summa tillgångar	303 384	460 256	246 759	1 249 100	7 021 618	222 722	9 503 840
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	112 322	35 737	-	-	-	-	148 059
Inlåning från allmänheten	4 711 220	701 947	526 143	10 349	-	-	5 949 659
Emitterade värdepapper	-	172 245	5 286	514 078	-	-	691 608
Övriga skulder	2 971	19 261	-	-	-	5 201	27 432
Derivat	-	27 376	-	-	-	-	27 376
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	18 114	9 175	3 060	-	8 185	38 535
Efterställda skulder	-	1 013	3 094	20 250	163 106	-	187 462
Summa skulder	4 826 512	975 692	543 698	547 738	163 106	13 386	7 070 131
Outnyttjade krediter, lånelöften och garantier	1 115 943	-	-	-	-	-	1 115 943
Total skillnad	-5 639 071	-515 436	-296 938	701 363	6 858 512	209 336	1 317 765

7.3 Finansieringsrisk

Finansieringsrisk definieras som risken för att Sparbanken inte kan erhålla ny finansiering i samband med förfall.

7.4 Riskhantering

Sparbankens finansieringsriskhantering fördelas på upplåning och placeringar:

- Upplåning syftar till att banken ska ha en väl diversifierad upplåningsportfölj med hänsyn till duration och volym.
- Placeringar syftar till att banken placerar överlikviditet i räntebärande obligationer, aktier eller andra finansiella instrument.

Sparbanken finansierar sig genom inlåning från allmänheten, inlåning från kreditinstitut, samt emitterade certifikat, obligationer och förlagslån. Av tradition har Sparbanken en stor andel inlåning från allmänheten och observeringar har konkluderat att denna är stabil över tid. För att diversifiera finansieringskällorna har Sparbanken ett certifikatprogram och ett obligationsprogram. Vår finansiering fördelar sig enligt nedan:

Tabell 14 Finansieringsstruktur

Finansieringstyp	Belopp	Outnyttjat	Maxbelopp (ram)
Inlåning	6 724 480	N/A	N/A
Obligationer	900 000	100 000	1 000 000
Varav Förlagslån	150 000		
Certifikat	119 980	1 880 021	2 000 000
Kreditlinor	-	295 000	295 000
Summa	7 744 460	2 275 021	

8 Operativa risker

Operativ risk definieras som risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller otillräckliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Den innefattar även risker i samband med otillräckliga, eller avsaknad av, åtgärder avseende fysisk säkerhet och informationssäkerhet. Definitionen av operativ risk inkluderar legal risk. Med legal risk menas risken för böter, skadeanspråk eller straffåtgärder liksom kostnader i samband med förlikningar, juridiska processer, m.m.

För beräkning av Sparbankens kapitalkrav för operativa risker appliceras schablonmetoden enligt externt regelverk. Banken har även en egen utvecklad metod som man mer detaljerat monitorerar de operativa riskerna i verksamheten, samt använder detta instrument vid NPAP, självutvärderingar m.m.

8.1 Riskhantering

Hantering av operativa risker regleras av Sparbankens det övergrupande

styrdokumentet policy för intern styrning, riskhantering och kontroll. Denna reglerar områden som;

- Självutvärderingar,
- Nya eller förändrade produkter och tjänster ("NPAP"),
- Kontinuitetshantering,
- Utbildning och visselblåsning,
- Incidentrapportering,
- Riskrapportering,
- Försäkringstäckning,

Operativ risk delas in i Personal-, Process, IT/system-, och Externrisk. Analys av operativa risker har gjorts via bl.a. incident- och förlustdatabas, riskrapporter och risk- och sårbarhetsanalyser. Därutöver har Sparbanken beredskaps- och kontinuitetsplaner och en process för godkännande av nya eller förändrade produkter och tjänster (NPAP).

8.1.1 Risk- och sårbarhetsanalyser

Samtliga processägare inom Sparbanken ska kontinuerligt genomföra risk- och sårbarhetsanalyser för att säkerställa att verksamheten identifierar och minimerar riskexponeringar. Sparbanken genomför också en årlig workshop kopplat med processägare för att säkerställa att processer efterlever interna och externa regelverk.

8.1.2 Nya produkter och tjänster

Sparbanken har en tydligt beskriven godkännandeprocess för nya produkter och tjänster som hanterar väsentliga förändringar i produkter, processer och system. I organisationen hanteras frågor om NPAP inom Sparbankens arbetsgrupp för förändring. Ansvar i gruppen är att ta ställning till aktuella förändringar i verksamheten och intern hantering av denna. Arbetsgruppen syftar till att i ett tidigt skede identifiera förändring som aktualiserar särskild risk.

8.1.3 Kontinuitetshantering

Verksamheten har identifierat väsentliga processer som Sparbanken hanterar genom kontinuitetsplaner, för att säkerställa att en process är effektivt hanterad vid avvikelser av normal drift.

8.1.4 Incidentrapportering

Samtliga medarbetare i Sparbanken har en rapporteringskyldighet såvitt avser incidenter som genererats av operativa risker i verksamheten. Syftet med rapportering är att löpande identifiera, mäta, kontrollera och rapportera operativa risker i verksamheten.

8.1.5 Visselblåsning

Sparbanken har en process för visseblåsning som innebär att varje medarbetare vid var tid har möjlighet att anonymt anmäla misstänkta överträdelser som berör allvarliga former av oegentligheter.

8.1.6 Försäkringstäckning

Sparbanken Syd är försäkrad utifrån den verksamhet som bedrivs. Försäkringarna täcker förluster kopplade till förmögenhetsbrott, kriminalitet, bankrörelse, försäkringförmedling, samt professionsansvars-försäkring för finansiella instut.

9 Bilaga 1 Offentliggörande enligt artikel 5 förordning (EU) nr 1423/2013

Kärnprimärkapital: Instrument och reserver		2015-12-31	2014-12-31
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder Varav: instrumenttyp 1 Varav: instrumenttyp 2 Varav: instrumenttyp 3		
2	Ej utdelade vinstmedel	1 108 004	1 075 544
3	Akkumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	43 119	-1 267
3a	Reserveringar för allmänna risker i bankrörelse		
4	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.3 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från kärnprimärkapitalet Kapitaltillskott från den offentliga sektorn för vilka äldre regler får tillämpas till den 1 januari 2018		
5	Minoritetsintressen (tillåtet belopp i konsoliderat kärnprimärkapital)		
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	17 905	26 346
6	Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 169 028	1 100 623
Kärnprimärkapital efter lagstiftningsjusteringar			
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)		
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-485	-1 352
9	Tomt fält i EU		
10	Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)		
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar		
12	Negativa belopp till följd av beräkning av förväntade förlustbelopp		
13	Eventuell ökning i eget kapital till följd av värdepapperiserade tillgångar (negativt belopp)		
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus		
15	Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)		
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)		
17	Innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institut har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)		
18	Institutes direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativa belopp)		
19	Institutes direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativa belopp)		
20	Tomt fält i EU		
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250 % när institutet väljer alternativet med avdrag		
20b	Varav: kvalificerade innehav utanför den finansiella sektorn (negativt belopp)		
20c	Varav: värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)		
20d	Varav: transaktioner utan samtidig motprestation (negativt belopp)		

21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörandeskatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)		
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 15 % (negativt belopp)		
23	varav: Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna		
24	Tomt fält i EU		
25	Varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader		
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)		
25b	Företsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)		
26	Lagstiftningsjusteringar som tillämpas på kärnprimärkapital med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i lagstiftning före kapitaltäckningsförfordningen		
26a	Lagstiftningsjusteringar som avser orealiserade vinster och förluster i enlighet med artiklarna 467 och 468		
	Varav: filter för orealiserad förlust 1		
	Varav: filter för orealiserad vinst 1		
26b	Belopp som ska dras av från eller läggas till kärnprimärkapital med avseende på ytterligare filter och avdrag som krävs enligt bestämmelserna före kapitaltäckningsförfordningen		
	Varav: ...		
27	Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutets primärkapitaltillskott (negativt belopp)		
28	Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-485	-1 352
29	Kärnprimärkapital	1 168 543	1 099 271

Primärkapitaltillskott: Instrument

30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder
31	Varav: klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder
32	Varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder
33	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet
	Kapitaltillskott från den offentliga sektorn för vilka äldre regler får tillämpas till den 1 jan-18
34	Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott (inbegripet minoritetsintressen som inte tas med i rad 5) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part
35	Varav: instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning
36	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar

Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar

37	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)
38	Innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvis ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)

39	Direkta och indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärde 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)		
40	Institutes direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärde på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativa belopp)		
41	Lagstiftningsjusteringar som tillämpas på primärkapitaltillskott med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i lagstiftningen före kapitaltäckningsförfordningen och övergångsbehandling som omfattas av utfasning i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (dvs. restvärde enligt kapitaltäckningsförfordningen)		
41a	Restvärden som dras från primärkapitaltillskott med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013 Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. väsentliga delårsförluster netto, immateriella tillgångar, underskott i avsättningar i förhållande till förväntade förluster osv.		
41b	Restvärden som dras från primärkapitaltillskott med avseende på avdrag från supplementärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 475 i förordning (EU) nr 575/2013 Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. korsvist ägande av supplementärkapitalinstrument, direkta innehav av icke-väsentliga investeringar i kapitalet hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.		
41c	Belopp som ska dras av ifrån eller läggas till primärkapitaltillskott med avseende på ytterligare filter och avdrag som krävs enligt bestämmelserna före kapitaltäckningsförfordningen Varav:...eventuella filter för realiserade förluster Varav:...eventuella filter för realiserade vinster Varav:...		
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapitalinstrument som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)		
43	Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott		
44	Primärkapitaltillskott		
45	Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	1 168 543	1 099 271

Supplementärkapital: instrument och avsättningar

46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	150 000	150 000
47	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.5 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet Kapitaltillskott från den offentliga sektorn för vilka äldre regler får tillämpas till den 1 jan-18		
48	Kvalificerande supplementärkapital som ingår i konsoliderat supplementärkapital (inbegripet minoritetsintressen och primärkapitaltillskottsinstrument som inte tas med i rad 5 eller 34) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part		
49	Varav: instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning		
50	Kreditriskjusteringar		
51	Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	150 000	150 000

Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar

52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitaltillskottsinstrument		
----	---	--	--

	och efterställda lån (negativt belopp)		
53	Innehav av supplementärkapitaltillskottsinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)		
54	Direkta och indirekta innehav av supplementärkapitaltillskottsinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärde 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)		
54a	Varav nya innehav som inte omfattas av övergångsarrangemang		
54b	Varav innehav som inte fanns före den 1 januari 2013 och som omfattas av övergångsarrangemang		
55	Institutes direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)		
56	Lagstiftningsjusteringar som tillämpas på supplementärkapitaltillskott med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i lagstiftningen före kapitaltäckningsförfordningen och övergångsbehandling som omfattas av utfasning i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (dvs. restvärde enligt kapitaltäckningsförfordningen)		
56a	Restvärden som dras från supplementärkapital med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013		
	Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. väsentliga delårsförluster netto, immateriella tillgångar, underskott i avsättningar i förhållande till förväntade förluster osv.		
56b	Restvärden som dras från supplementärkapital med avseende på avdrag från primärkapitaltillskott under övergångsperioden i enlighet med artikel 475 i förordning (EU) nr 575/2013		
	Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. korsvist ägande av primärkapitaltillskottsinstrument, direkta innehav av icke-väsentliga investeringar i kapitalet hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.		
56c	Belopp som ska dras av ifrån eller läggas till supplementärkapital med avseende på ytterligare filter och avdrag som krävs enligt bestämmelser som tillämpades före kapitaltäckningsförfordningen		
	Varav:...eventuella filter för realiserade förluster		
	Varav:...eventuella filter för realiserade vinster		
	Varav:...		
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	-	-
58	Supplementärkapital	150 000	150 000
59	Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	1 318 543	1 099 421
59a	Risikvägda tillgångar med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i de bestämmelser som tillämpades före kapitaltäckningsförfordningen och övergångsbehandling som omfattas av utfasning i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (dvs. restvärde enligt kapitaltäckningsförfordningen)		
	Varav: ...poster som inte dragits av från kärnprimärkapital (restvärden enligt kapitaltäckningsförfordning (EU) 575/213) (poster ska redovisas rad för rad, t.ex. uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet netto efter minskning för tillhörande skatteskuld, indirekta innehav av eget kärnprimärkapital osv.)		
	Varav:...poster som inte dragits av från primärkapitaltillskottsposter (restvärden enligt förordning (EU) nr 575/2013) (poster ska redovisas rad för rad, t.ex. korsvist ägande av supplementärkapitalinstrument, direkta innehav av icke-väsentliga investeringar i kapitalet hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.)		

Poster som inte dragits av från supplementärkapitalinstrument (restvärden enligt förordning (EU) nr 575/2013) (poster ska redovisas rad för rad, t.ex. indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument, innehav av icke-väsentliga investeringar i kapital hos andra enheter i den finansiella sektorn, indirekta innehav av väsentliga investeringar i kapital hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.)

60 Totala riskvägda tillgångar **6 448 221** **6 000 822**

Kapitalrelationer och buffertar

61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	18.12%	18.32%
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	18.12%	18.32%
63	Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	20.45%	20.82%
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	3.50%	2.50%
65	Varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2.50%	2.50%
66	Varav: krav på kontracyklisk buffert	1.00%	
67	Varav: krav på systemriskbuffert		
67a	Varav: buffert för globalt systemviktiga institut eller för annat systemviktigt institut		
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	12.12%	12.32%
69	(ej relevant i EU-förordningen)		
70	(ej relevant i EU-förordningen)		
71	(ej relevant i EU-förordningen)		

Kapitalrelationer och buffertar

72	Direkta innehav av kapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)	110 608	70 938
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)		
74	Tomt fält i EU		
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	54 769	46 900

Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapital

76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpning av taket)		
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden		
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpning av taket)		
79	Tak för inkludering av kreditriskexponeringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden		

Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemng (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)

- 80 Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av
utfasningsarrangemng
Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp
81 över
taket efter inlösen och förfallodagar)
- 82 Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av
utfasningsarrangemng
Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp
83 över taket efter inlösen och förfallodagar)
- 84 Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av
utfasningsarrangemng
Belopp som uteslutits från supplementärkapitalet på grund av tak (överskjutande
85 belopp
över taket efter inlösen och förfallodagar)

10 Bilaga 2 Offentliggörande enligt artikel 3 förordning (EU) nr 1423/2013 2015-12-31

1	Emittent	Sparbanken Syd
2	Unik identifieringskod (t.ex. identifieringskod från Cusip, Isin eller Bloomberg för privata placeringar)	SE0005796414
3	Reglerande lag(ar) för instrument	Svenska
Rättslig behandling		
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Supplementärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångstiden	Supplementärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Supplementärkapital enligt EU 575/2013 art. 63
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljöer, enligt senaste rapporteringsdatum)	SEK 150 m
9	Instrumentets nominella belopp	SEK 150 m
9a	Emissionspris	100%
9b	Inlösenpris	100% av nominellt belopp
10	Redovisningsklassificering	Skuld - upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	2014-03-11
12	Eviga eller tidsbestämda	Tidsbestämd
13	Ursprunglig förfallodag	2024-03-11
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndighet	Ja
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	2019-03-11, 100%
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	N/A
Kuponger/utdelningar		
17	Fast eller rörlig utdelning/kupong	Rörlig, kvartalsbasis
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	Stibor 3 mån + 2,70%
19	Förekomst av utdelningsstopp	Nej
20a	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Obligatoriskt
20b	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Obligatoriskt
21	Förekomst av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	Icke-kumulativa
23	Konvertibla eller icke-konvertibla	Icke konvertibla
24	Om konvertibla, konverteringstrigger(s)	N/A
25	Om konvertibla, helt eller delvis	N/A
26	Om konvertibla, omräkningskurs	N/A
27	Om konvertibla, obligatorisk eller frivillig konvertering	N/A
28	Om konvertibla, ange typ av instrument som konverteringen görs till	N/A
29	Om konvertibla, ange emittent för det instrument som konverteringen görs till	N/A
30	Nedskrivningsdelar	Nej
31	Om nedskrivning, nedskrivningstrigger(s)	N/A
32	Om nedskrivning, fullständig eller delvis	N/A
33	Om nedskrivning, permanent eller tillfällig	N/A
34	Om nedskrivningen är tillfällig, beskriv uppskrivningsmekanismen	N/A
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordning)	Efterställt
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej
37	Om ja, ange vilka delar som inte uppfyller kraven	N/A